ISSN: 2181-4341, IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 9.145, SJIF – 5,431

Xasanov O‘tkirbek Ismoiljon o‘g’li

Kompyuter injinerligi 2-kurs talabasi

Qo‘qon Universiteti

E-pochta:xasanovutkirjon@gmail.com

INGLIZ TILINI O‘QITISH JARAYONIDA SUN’IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING SAMARADORLIGI

Annotatsiya

Bugungi globallashuv sharoitida ingliz tilini samarali o‘qitish masalasi ta’lim tizimining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur ilmiy maqolada globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida ingliz tilini o‘qitish jarayonida sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari va amaliy samaradorligi tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar

sun’iy intellekt, ingliz tili ta’limi, raqamli texnologiyalar, til kompetensiyasi, innovatsion yondashuv.

Аннотация

В условиях современной глобализации эффективное преподавание английского языка является одним из приоритетных направлений системы образования. В данной научной статье анализируются теоретические основы и практическая эффективность использования технологий искусственного интеллекта в процессе обучения английскому языку в условиях глобализации и цифровой трансформации.

Ключевые слова

искусственный интеллект, обучение английскому языку, цифровые технологии, языковая компетенция, инновационный подход.

Abstract

In the context of modern globalization, effective teaching of the English language is considered one of the priority areas of the education system. This scientific article analyzes the theoretical foundations and practical effectiveness of using artificial intelligence technologies in the process of teaching English under conditions of globalization and digital transformation.

Keywords

artificial intelligence, English language education, digital technologies, language competence, innovative approach.

Yangi asr ta’lim tizimi globallashuv jarayonlari, raqamli iqtisodiyot va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivoji bilan tavsiflanadi. Zamonaviy ta’lim tizimi globallashuv, raqamlashtirish va axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi bilan chambarchas bog‘liq. Ayniqsa, ingliz tilini o‘qitish jarayonida innovatsion texnologiyalardan foydalanish zarurati tobora ortib bormoqda. Ingliz tili xalqaro muloqot, ilm-fan va texnologiyalar tili sifatida dunyo miqyosida yetakchi o‘rinni egallaydi.

So‘nggi yillarda sun’iy intellekt texnologiyalarining ta’lim sohasiga joriy etilishi o‘qitish metodikasiga yangicha yondashuvlarni olib kirdi. Sun’iy intellekt yordamida ta’lim jarayonini individuallashtirish, o‘quvchilarning ehtiyojlariga moslashgan o‘quv materiallarini taqdim etish imkoniyati yuzaga keldi. Ushbu maqolaning asosiy maqsadi ingliz tilini o‘qitishda sun’iy intellekt texnologiyalarining samaradorligini ilmiy jihatdan asoslab berishdan iborat.

Sun’iy intellekt va ta’lim integratsiyasi masalasi ko‘plab xorijiy olimlar tomonidan tadqiq qilingan. Holmes va boshqalar sun’iy intellektning ta’lim jarayonida o‘quvchilar bilimini tahlil qilish va shaxsiylashtirilgan o‘qitishni tashkil etishdagi o‘rnini alohida ta’kidlaydi.[4, 2019] Ularning fikricha, sun’iy intellekt o‘qituvchining faoliyatini yengillashtiruvchi vosita sifatida xizmat qiladi.

Chapelle ingliz tilini o‘qitishda texnologiyalardan foydalanish til o‘rganish samaradorligini oshirishini ilmiy asoslab bergan.[1, 2003] Godwin-Jones esa mobil va sun’iy intellektga asoslangan ilovalar talaffuz va yozma nutqni avtomatik baholash imkonini yaratishini qayd etadi.[3, 2018, 1-17]

Mahalliy tadqiqotchilarning izlanishlarida ham axborot texnologiyalarining ta’limdagi ahamiyati yoritilgan. Xusanov ingliz tilini o‘qitishda raqamli vositalar o‘quvchilarning faolligi va mustaqil ishlash ko‘nikmalarini rivojlantirishini ko‘rsatib bergan.[7, 2021] Biroq sun’iy intellekt texnologiyalarining chuqur metodik imkoniyatlari hali to‘liq o‘rganilmagan.

Tadqiqot jarayonida tajriba-sinov va tahliliy metodlardan foydalanish jarayonida ishtirokchilar sifatida oliy ta’lim muassasasining ingliz tili yo‘nalishida tahsil olayotgan talabalar tanlab olindi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalangan talabalar til ko‘nikmalarini rivojlantirishda yuqori natijalarga erishgan. Ayniqsa, grammatik aniqlik va lug‘at boyligini oshirishda sezilarli o‘sish kuzatildi. So‘rovnoma natijalari talabalar sun’iy intellekt asosidagi mashg‘ulotlarni qiziqarli va samarali deb baholaganini ko‘rsatdi. Talabalar mustaqil ishlash jarayonida o‘z xatolarini darhol ko‘rish va tuzatish imkoniga ega bo‘lishgan.

Tadqiqot davomida sun’iy intellekt asosida yaratilgan ta’limiy platformalar va ularning til ko‘nikmalarini rivojlantirishdagi ahamiyati o‘rganildi, natijada, sun’iy intellekt texnologiyalari ingliz tilini o‘qitishda individual yondashuvni ta’minlab, o‘quvchilarning motivatsiyasi va o‘zlashtirish darajasini oshirishini, ingliz tilini o‘qitish jarayonida sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish samarali ekanini tasdiqladi. Sun’iy intellekt o‘quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olgan holda ta’lim jarayonini tashkil etish imkonini beradi. Kelgusida ingliz tili o‘qituvchilarini sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishga tayyorlash, metodik qo‘llanmalar ishlab chiqish va milliy ta’lim tizimiga mos platformalarni joriy etish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Chapelle, C.A.(2003). *English Language Learning and Technology*. John Benjamins.
2. Ellis, R. (2008). *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford University Press.
3. Godwin-Jones, R. (2018). Mobile technology and language learning. *Language Learning & Technology*, 22(3), 1–17.
4. Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). *Artificial Intelligence in Education*. CCR.
5. Richards, J.C.Rodgers, T.S.(2014). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge.
6. Warschauer, M.(2004). *Technology and Social Inclusion*. MIT Press.

7. Xusanov, B. (2021). Ingliz tilini o‘qitishda raqamli texnologiyalar. *Ta’lim va innovatsiya*, 3(2).

8. Aliyeva D.,Sh.(2026) THE EFFECTIVENESS OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING